

It is found out that the administrative liability of officials of the State Registration Service of Ukraine authorized under the law to provide administrative services for violating legislation in the sphere of providing administrative services is regulated by administrative law, containing an exhaustive list of administrative violations, administrative penalties and agencies authorized to execute them. Administrative law regulates this type of proceeding in detail and constitutes the normative basis of administrative liability of officials of the State Registration Service of Ukraine. The author supports the thought of scientists, scholars about the necessity to strengthen the administrative liability of officials of public authorities for violating legislation in the sphere of providing administrative services that will assist in preventing law violations made by officials of the state and local governments while providing administrative services to individuals and legal entities.

Keywords: *liability for violating public order, provision of administrative services, administrative liability, officials, the State Registration Service of Ukraine.*

УДК 342.92

О. В. УЛЬЯНОВСЬКА,

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри теорії та історії держави і права

Інституту права та суспільних відносин

Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»

ВІДНОСИНИ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА СУДОВИЙ ЗАХИСТ ЯК ПРЕДМЕТ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ: ПИТАННЯ МЕТОДОЛОГІЇ

Виділено та проаналізовано наукові роботи з проблеми організації діяльності судів. У роботах виділено ключові положення, критичне опрацювання яких є основою формування наукового підходу щодо виділення адміністративно-правових відносин у сфері забезпечення права на судовий захист та їх характеристики.

Ключові слова: *адміністративно-правове регулювання, право на судовий захист, правовідносини, методологія.*

Вирішення наукового завдання щодо виділення адміністративно-правових відносин серед відносин у сфері забезпечення права на судовий захист спрямоване на доведення організаційного, упорядковуючого і, насамкінець, забезпечувального характеру діяльності уповноважених суб'єктів, які сприятимуть ефективному судочинству, досягненню кінцевої мети правосуддя. Таку мету можна виділити, виходячи із визначення правосуддя як правозастосовної діяльності суду з розгляду і вирішення у встановленому законом процесуальному порядку віднесених до його компетенції цивільних, господарських, кримінальних і адміністративних справ з метою охорони прав та свобод людини і громадянина, прав і законних інтересів юридичних осіб та інтересів держави [1, с. 721].

Звернення до наукових напрацювань дозволяє виділити роботи вітчизняних учених, присвячені проблемі організаційного забезпечення діяльності судів, державного управління забезпеченням зазначеної діяльності. Зокрема це роботи А. Л. Борка, В. Д. Бринцева, І. М. Ви-

нокурової, М. П. Запорожця, Р. В. Ігоніна, А. А. Стрижака, І. В. Шруб, С. Г. Штогуна та інших. Дослідники зосереджували увагу на виділенні і характеристиці організаційної діяльності, не надаючи належної уваги адміністративно-правовому регулюванню відносин у сфері забезпечення діяльності судів. Поряд із цим виникає необхідність поглибленого аналізу проблеми виділення і характеристики адміністративно-правових відносин щодо забезпечення права на судовий захист, яка за змістом є ширшою за попередню проблему і потребує окремого дослідження, базою якого виступає науковий доробок названих та інших учених у напрямку організації діяльності судів, судового управління.

Мета статті – виділити та проаналізувати наявні наукові роботи, присвячені проблемі організації діяльності судів із позицій виділення тих ключових положень, критичне опрацювання яких стане основою формування наукового підходу про коло та особливості адміністративно-правових відносин у сфері забезпечення права на судовий захист.

Звернення до наукових робіт із адміністративного права дозволяє вказати про доведення вченими думки щодо доцільності виділення адміністративно-правових відносин у сфері судочинства. Так, А. А. Стрижак серед наукових завдань дисертаційного дослідження, присвяченого проблемі державного управління забезпеченням діяльності судів загальної юрисдикції, обґрунтував зміст поняття управління забезпеченням діяльності судів загальної юрисдикції, його сутність, структуру та особливості, з'ясував місце і роль цієї діяльності у механізмі загальних і спеціальних засад державного управління в Україні. Обґрунтовуючи базове поняття державного управління забезпеченням діяльності судів, дослідник характеризував його як організаційну, розпорядчу, контрольно-технічну, матеріально-фінансову та документально-архівну діяльність керівників (голів та їх заступників) відповідних судів, а також керуючих секретаріатами (апаратами) цих органів судової влади та спеціально створених державних органів виконавчої влади (їх посадових осіб), які відповідно до чинного законодавства України про судоустрій здійснюють діяльність із організації та забезпечення належної реалізації судочинства в цих судах. Водночас підкреслено, що державне управління в судах виключає можливість будь-якого владного впливу на діяльність суддів щодо вирішення конкретних судових справ. Державне управління забезпеченням діяльності судів віднесено до виду державного управління, яке має специфічні ознаки і правову природу, і обумовлене потребами внутрішньої організації та забезпечення своєчасного розгляду суддями численних судових справ, які знаходяться на вирішенні у цих органах судової влади [2, с. 6–7].

Положення, обґрунтовані А. А. Стрижаком, наведено практично в авторській редакції, що дозволяє виділити такі ключові моменти наукового підходу: а) доведення існування державно-управлінських відносин у межах діяльності судів; б) ці відносини стосуються забезпечення діяльності судів, тобто мають суто забезпечувальний характер; в) управлінська діяльність щодо судів має суто внутрішньоорганізаційну спрямованість; г) державно-управлінська діяльність щодо забезпечення функціонування судів є специфічною, що дає підставу її виділення як окремого виду державного управління; г) чітко окреслене коло суб'єктів державного управління забезпеченням діяльності судів – керівники судів і керуючі секретаріатами (апаратами) цих органів судової влади та спеціаль-

но створених державних органів виконавчої влади (їх посадових осіб). Поряд із безумовними здобутками не можна не звернути увагу на деякі суперечливі положення. Так, у визначенні державного управління забезпеченням діяльності судів використані положення, якими позначені ознаки відповідної діяльності та відповідні напрямки (або види). Зокрема до ознак слід віднести положення про організаційний і розпорядчий характер, а до напрямків (або видів) управлінської діяльності – положення про контрольно-технічну, матеріально-фінансову та документально-архівну діяльність.

Дисертаційне дослідження А. А. Стрижака було підготовлене у 2005 році, а у 2011 році інший дослідник – М. П. Запорожець – аналізував питання адміністративно-правової природи внутрішньоорганізаційних відносин у сфері діяльності місцевих загальних судів [3]. Порівнюючи ці дві наукові роботи, можна зазначити, що у дослідженні М. П. Запорожця був продовжений науковий підхід, обґрунтований А. А. Стрижаком, шляхом виділення окремих внутрішньоорганізаційних відносин та характеристики особливостей їх адміністративно-правового регулювання. Внутрішньоорганізаційними названі такі відносини у сфері діяльності місцевих загальних судів: відносини кадрового забезпечення; державно-службові; контрольні; охоронні; відносини щодо розгляду звернень громадян та інші (статистика, діловодство, архівна справа) [3].

У вказаних роботах доведено існування внутрішньоорганізаційних відносин у сфері забезпечення діяльності судів, які мають організаційний, упорядковувальний характер. Водночас серед науковців існує думка про організаційний характер і зовнішньоуправлінської діяльності щодо забезпечення функціонування судів.

Так, можна виділити дисертаційне дослідження А. Л. Борка, присвячене аналізу теоретичних і практичних проблем організаційно-правового забезпечення діяльності адміністративних судів. Дослідник формулює поняття організації діяльності адміністративних судів як упорядкування і узгодження діяльності адміністративних судів. Методами організації діяльності адміністративних судів названо сукупність способів, прийомів та засобів, що використовуються для досягнення поставленої перед адміністративними судами мети, а форми організації діяльності адміністративних судів – способом зовнішнього вираження компетенції адміністративних судів [4, с. 191]. Однак сформульовані А. Л. Борком наукові положення

мають загальний характер, оскільки у них не відтворено специфіку організаційної діяльності адміністративних судів, методів організації діяльності, не вказано суб'єктів відповідної діяльності. Логічним наслідком застосування такого широкого підходу до формулювання базових категорій є розгляд проблем забезпечення законності в діяльності адміністративних судів [4, с. 193–194] та сутності адміністративної юстиції [4, с. 194], що може складати предмет окремих наукових досліджень.

Незважаючи на дискусійність та достатню поверховість наукової розвідки А. Л. Борка, викликають зацікавленість наукові положення, які стосуються судового контролю, виділення особливостей адміністративних судів, які відрізняють їх від загальних судів, зокрема – застосування принципів територіальності та спеціалізації під час побудови системи адміністративних судів, відсутність суду касаційної інстанції [4, с. 194]. Зрозуміло, що і перелічені теоретичні положення можуть бути піддані критиці, однак їх існування свідчить про можливість подальшого наукового аналізу проблеми діяльності судів із позицій виділення відповідних адміністративно-правових відносин.

Про організаційно-правові засади функціонування адміністративних судів зазначала І. В. Шруб. Вчений обґрунтовує вдале і змістовне визначення терміна «організаційне забезпечення діяльності судів», яке пропонується розуміти як реалізацію дій щодо задоволення потреб судової системи, надання їй достатніх матеріальних, інформаційних, кадрових та інших засобів для здійснення функцій із відправлення повного і незалежного правосуддя в державі [5]. Висновок про змістовність обґрунтованого І. В. Шруб визначення ґрунтується на відтворенні мети відповідної діяльності – задоволення потреб судової системи, а також виділенні відповідних засобів, які мають використовуватись задля досягнення цієї мети [5, с. 144].

Вказане визначення може бути прийнято за основу подальшого наукового аналізу, логіка якого передбачає дослідження суміжного правового явища – організації діяльності судів, яке відтворює адміністративно-правову природу організаційних відносин щодо системи судів. Саме така природа зазначених відносин дозволяє застосувати широкий підхід до визначення мети організації, яка не обмежується задоволенням потреб судової системи, але стосується реалізації права на судовий захист. При цьому слід зауважити, що правова природа організаційних відносин у сфері діяльності судів, у то-

му числі адміністративних судів, залишилась поза увагою дослідників. Виняток становлять роботи А. А. Стрижака, М. П. Запорожця, де чітко доведено адміністративно-правову природу управлінських відносин у сфері внутрішньоорганізаційної діяльності судів. Саме тому виникає додаткова дискусія щодо приналежності цих робіт до спеціальності 12.00.07, зважаючи на паспорт спеціальності 12.00.10 – судустрой; прокуратура та адвокатура. Зокрема, серед напрямів наукових досліджень визначено сферу організації та функціонування судової влади [6]. Тож наукове дослідження С. Г. Штогуна, присвячене правовим проблемам організації та функціонування місцевих загальних судів в Україні [7], виконане за зазначеною спеціальністю. Також за спеціальністю 12.00.10 підготовлене дисертаційне дослідження І. М. Винокурової, виконане за темою «Організаційно-правові засади діяльності адміністративних судів в Україні» (2011 р.) [8], де розглянуте питання формування адміністративної юстиції, кадрового та організаційного забезпечення діяльності адміністративних судів, юрисдикції адміністративних судів. За аналогічною темою і дотичним змістом підготовлені роботи А. Л. Борком, І. В. Шруб, проте за іншою спеціальністю – 12.00.07.

Вказане свідчить про актуальність наукового підходу, за яким виділяються адміністративно-правові відносини у сфері судустрою як відносини організаційного, упорядковуючого характеру. Такий підхід дозволить унеможливити підготовку робіт за одним напрямком, але за різними науковими юридичними спеціальностями, та гарантувати якість дослідницького пошуку, зробити внесок у розвиток адміністративно-правової науки.

Вирішення завдання щодо виділення адміністративно-правових відносин у сфері реалізації права на судовий захист визначає необхідність вивчення сутності терміна «судове управління», як пов'язаного із використаними вище термінами «організаційне забезпечення діяльності судів», «державне управління забезпеченням діяльності судів», «організація діяльності судів». Зокрема до змісту терміна «судове управління» А. А. Стрижак включає діяльність із організаційного керівництва судами та організаційне забезпечення судів [9, с. 29]. При цьому зазначено про примат використання терміна «судове управління» порівняно із терміном «організаційне забезпечення судів», який був використаний пізніше [2, с. 30]. С. Г. Штогун у цьому контексті слушно вказує про умовність

терміна «судове управління», зважаючи на незалежність суду [7, с. 145], проте така оцінка сутності терміна «судове управління» свідчить про сприйняття базової категорії «управління» у значенні, прийнятному за часів розвитку адміністративного права до появи ґрунтовних доктринальних положень адміністративно-правової науки, сформульованих академіком В. Б. Авер'яновим, який доводив широке значення державного управління як сукупності всіх видів діяльності держави. Такий підхід В. Б. Авер'янова став методологічною основою доведення А. А. Стрижаком [2, с. 24] доцільності використання категорії «судове управління».

На доведення існування адміністративно-правових відносин у сфері забезпечення функціонування системи судів загальної юрисдикції спрямована докторська дисертація Р. В. Ігоніна [10]. Дослідник обґрунтував поняття адміністративно-правових відносин у сфері забезпечення функціонування системи судів загальної юрисдикції як суспільних відносин, урегульованих нормами адміністративного права, що виникають між суб'єктами державно-владних повноважень і цими судами з приводу забезпечення їх належного функціонування та утвердження авторитету правосуддя в суспільстві, а також у середині системі судів загальної юрисдикції у зв'язку з організацією їх діяльності [10, с. 143]. Особливостями адміністративно-правових відносин, які виникають у процесі забезпечення функціонування системи судів загальної юрисдикції, на думку Р. В. Ігоніна, є: виникнення у зв'язку із задоволенням специфічного публічного інтересу, який полягає у забезпеченні належного функціонування системи судів загальної юрисдикції та утвердженні авторитету правосуддя; наявність особливостей суб'єктного складу, коли обов'язковим учасником цих відносин є керівництво суду, суддя, суд загальної юрисдикції чи органи суддівського самоврядування; реалізація поза рамками здійснення основної функції судів загальної юрисдикції – правосуддя; виникнення вертикальних відповідних адміністративно-правових відносин переважно у процесі здійснення внутрішньорганізаційної управлінської діяльності чи у рамках органу державного управління, що здійснює адміністративно-правове забезпечення функціонування системи судів загальної юрисдикції; виникнення горизонтальних адміністративно-правових відносин між рівнозначними суб'єктами цих відносин; виникнення «внутрішніх» адміністративно-правових відносин у зазначеній сфері з приводу:

загального організаційного керівництва судом; забезпечення розгляду звернень громадян; діловодства, архівної справи, статистики; реалізації деяких повноважень у сфері кадрового забезпечення судів; науково-інформаційного забезпечення судочинства тощо; виникнення «зовнішніх» відносин між судом, органами суддівського самоврядування та органами державного управління; учасники вказаних відносин можуть мати як рівний юридичний статус, так і перебувати у відносинах підлеглості; домінуючим методом правового регулювання адміністративних відносин у сфері забезпечення функціонування системи судів загальної юрисдикції є імперативний, хоча також у певних випадках застосовується і диспозитивний метод; захист порушених прав суб'єктів здійснюється як в адміністративному, так і судовому порядку; підставами для виникнення, припинення та зміни адміністративно-правових відносин у сфері забезпечення функціонування системи судів загальної юрисдикції є юридичні факти; можуть виникати за ініціативи будь-якої із сторін. У деяких випадках згода іншої взагалі не є обов'язковою [10, с. 141–143].

Наведений авторський підхід Р. В. Ігоніна, хоча і не викликає принципових застережень, проте не є беззаперечним. Насамперед слід відзначити, що під час визначення «внутрішніх» адміністративно-правових відносин у сфері забезпечення функціонування системи судів загальної юрисдикції дослідник вказав положення, які вже були обґрунтовані попередниками, однак потребують уточнення. Слід також звернути увагу на відсутність визначення характеру таких відносин, хоча їх класифікація здійснена достатньо повно. Так, виділено вертикальні і горизонтальні відносини, а також зовнішні і внутрішні. Щоправда, зазначено про застосування диспозитивного методу правового регулювання адміністративно-правових відносин у виділеній сфері, хоча сфера такого застосування залишається поза межами наукової розвідки. Потребує також додаткового пояснення і науковий підхід відносно способів захисту порушених прав суб'єктів – адміністративних та судових, оскільки залишається нез'ясованим, про який захист ведеться і яким є предмет відповідного захисту.

Наведені положення можна вважати ключовими щодо дослідження Р. В. Ігоніна, а їх спірність доводить необхідність подальшого наукового аналізу.

Підсумовуючи вищевикладене, можна виділити такі положення правової доктрини, які

можна вважати усталеними, а також ті, які є спірними. Серед усталених наукових положень можна вказати, насамперед, про доведення існування державно-управлінських відносин щодо внутрішньої організації функціонування судів. Серед таких відносин виділяють: організаційне керівництво судом; розгляд звернень громадян; діловодство, архівну справу, статистику; кадрове забезпечення діяльності судів; інформаційне забезпечення. Перспективним, однак не беззаперечним, є застосування терміна «судове управління», зміст якого складає організаційне керівництво судами та організаційне забезпечення судів (А. А. Стрижак). Стосовно зовнішньоорганізаційної діяльності, її сутності, змісту, напрямків здійснення усталені наукові положення відсутні. Аналіз наукових досліджень підтвердив необхідність розмежування наукового пошуку за спеціальностями 12.00.07 і 12.00.10 у разі розгляду проблеми організаційного забезпечення діяльності судів. Одним із способів усунення цієї проблеми є застосування до наукового аналізу підходу, який передбачає дослідження впливу адміністративно-правової норми на зміст і характер

відносин у сфері організації діяльності судів, у тому числі адміністративних, що дозволить тільки забезпечити якість наукового пошуку, отримання чітких і однозначних висновків щодо виділення адміністративно-правових відносин у сфері діяльності судів та характеристики їх сутності. Враховуючи ґрунтовний науковий доробок попередників, цілком можливим і доречним вдається підхід, за яким виділяються адміністративно-правові та адміністративно-процесуальні відносини у сфері забезпечення діяльності судів. Також слід наголосити, що регулюючий вплив адміністративно-правової норми, з одного боку, та мета правосуддя, з іншого, обумовлюють необхідність наукового пошуку у напрямку виділення адміністративно-правових відносин у сфері забезпечення права на судовий захист, який є ширшим за суттю за попередню проблему організації діяльності судів, оскільки повною мірою відтворює призначення функціонування судової системи з позицій врахування концепції «людиноцентризму» та примату прав, свобод громадян, прав та законних інтересів юридичних осіб у діяльності держави.

Список використаних джерел

1. Великий енциклопедичний юридичний словник / [ред. Ю. С. Шемшученко]. – Київ : Юрид. думка, 2012. – 1020 с.
2. Стрижак А. А. Державне управління забезпеченням діяльності судів загальної юрисдикції : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Стрижак Андрій Андрійович. – Київ, 2005. – 183 с.
3. Запорожець М. П. Адміністративно-правове забезпечення діяльності місцевих загальних судів в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Запорожець Михайло Петрович. – Харків, 2004. – 179 с.
4. Борко А. Л. Організаційно-правове забезпечення діяльності адміністративних судів України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Борко Андрій Леонідович. – Львів, 2009. – 220 с.
5. Шруб І. В. Функціонування адміністративних судів в Україні: організаційно-правові засади та їх реалізація : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Шруб Інна Володимирівна. – Київ, 2009. – 346 с.
6. Паспорт спеціальності 12.00.10 – судоустрій; прокуратура; адвокатура [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ap.gr.gov.ua/ua/pdf/Pasport_spec_12.00.10.pdf.
7. Штогун С. Г. Правові проблеми організації та функціонування місцевих загальних судів в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.10 / Штогун Сергій Григорович. – Харків, 2004. – 247 с.
8. Винокурова І. М. Організаційно-правові засади діяльності адміністративних судів в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.10 / Винокурова Ірина Миколаївна. – Київ, 2011. – 215 с.
9. Стрижак А. А. Судове управління в Україні / А. А. Стрижак. – Ужгород : Патент, 2004. – 120 с.
10. Ігонін Р. В. Адміністративно-правове забезпечення функціонування судів загальної юрисдикції : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Ігонін Руслан Володимирович. – Ірпінь, 2013. – 488 с.

Надійшла до редколегії 20.06.2014

УЛЬЯНОВСКАЯ О. В. ОТНОШЕНИЯ В СФЕРЕ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПРАВА НА СУДЕБНУЮ ЗАЩИТУ КАК ПРЕДМЕТ АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ: ВОПРОСЫ МЕТОДОЛОГИИ

Выделены и проанализированы научные работы по проблеме организации деятельности судов. В работах выделены ключевые положения, критический анализ которых является основой формирования научного подхода к выделению административно-правовых отношений в сфере обеспечения права на судебную защиту и их характеристики.

Ключевые слова: административно-правовое регулирование, право на судебную защиту, правоотношения, методология.

ULIANOVSKA O. V. RELATIONS IN THE SPHERE OF GUARANTEEING THE RIGHT FOR LEGAL DEFENSE AS THE SUBJECT OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION: METHODOLOGICAL ISSUES

The article is devoted to the isolation and analysis of existing research papers on the issue of court activity organization.

Among well-established scientific provisions it is stated, first of all, about the proof of state and management relations' existence concerning the internal functioning of courts. Among such relations the author singles out: court's organizational management; consideration of claims; records, archives, statistics; courts' personnel management; information provision. Perspective, but not unconditional is the usage of the term «judicial management» the content of which is court's organizational management and support. There are no established scientific positions concerning external organizational activity, its essence, content and ways of realization. Analysis of the scientific research demonstrated the need for differentiation of scientific search by the specialties 12.00.07 and 12.00.10 in case of studying the issue of court activity's organizational support. One of the ways of eliminating this problem is the usage of an approach to scientific analysis that involves the study of the impact of administrative and legal norm on the content and nature of relations in the field of organization of court's activity including administrative courts that will allow to ensure only the quality of scientific search, obtaining clear, unambiguous conclusions with respect to allocating administrative and legal relations in the sphere of courts activity and the characteristics of their essence.

It is emphasized that the regulatory impact of the administrative and legal norm, on the one hand, and the objective of justice on the other, stipulate the necessity of scientific research in the sphere of allocation of administrative and legal relations in the area of guaranteeing the right for legal defense, which is wider in substance than the last issue of court activity organization, because it fully reproduces the functioning of the court system from the position of considering the concept of «humanocentrism» and the primacy of human rights, freedoms, rights and legal interests of legal entities within country's activity.

Keywords: *administrative and legal regulation, the right for legal defense, legal relations, methodology.*

УДК 35.084.3:343.35

С. О. ШАТРАВА,

*кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри адміністративної діяльності ОВС
факультету з підготовки фахівців для підрозділів міліції
громадської безпеки та кримінальної міліції у справах дітей
Харківського національного університету внутрішніх справ*

АДМІНІСТРАТИВНІ ПРОЦЕДУРИ ВИКОНАННЯ СУДОВОГО РІШЕННЯ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ: ПИТАННЯ СЬОГОДЕННЯ

Виокремлено адміністративні процедури виконання судового рішення в адміністративному судочинстві, спрямовані на захист прав, свобод, законних інтересів фізичних і юридичних осіб. Надано власне розуміння терміна «виконання судових рішень в адміністративному судочинстві» та виокремлено особливості зазначених процедур. Доведено, що із запровадженням адміністративного судочинства судова практика виявила недостатність положень Закону України «Про виконавче провадження» для ефективного виконання судових рішень в адміністративних справах, оскільки виконання судових рішень адміністративних судів вимагає вироблення спеціальних процедур у виконавчому провадженні. Наголошено, що механізм виконання судових рішень в адміністративних справах потребує ґрунтовної розробки та відповідного законодавчого врегулювання.

Ключові слова: *адміністративні процедури, адміністративне судочинство, судове рішення, виконання, стадія провадження.*

Утвердження в Україні принципу верховенства права поки що є справою недосяжною внаслідок того, що в нашій країні ще й досі не створено повноцінної системи адміністратив-

ної юстиції, котра, як доводить світовий (передусім європейський) досвід у цій сфері, виступає найдієвішим засобом захисту прав та інтересів особи від свавілля та зловживань в